

Cekos In Ekspert

Na osnovu člana 112. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srbije, donosim

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTEVIMA ZA PROIZVODE I OCENJIVANJU USAGLAŠENOSTI

Proglašava se Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti, koji je donela Narodna skupština Republike Srbije na Četvrtoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2009. godini, 13. maja 2009. godine.

PR broj 50

U Beogradu, 15. maja 2009. godine

Predsednik Republike,

Boris Tadić, s.r.

ZAKON O TEHNIČKIM ZAHTEVIMA ZA PROIZVODE I OCENJIVANJU USAGLAŠENOSTI

(Sl. glasnik RS br. 36/09)

Osnovni tekst na snazi od 23/05/2009 , u primeni od 23/05/2009

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se način propisivanja tehničkih zahteva za proizvode i donošenje tehničkih propisa, ocenjivanje usaglašenosti proizvoda sa propisanim tehničkim zahtevima (u daljem tekstu: ocenjivanje usaglašenosti), obaveze isporučioaca proizvoda i vlasnika proizvoda u upotrebi, važenje inostranih isprava o usaglašenosti i znakova usaglašenosti, obaveštavanje o tehničkim propisima i postupcima ocenjivanja usaglašenosti i vršenje nadzora nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Primena

Član 2.

(1) Ovaj zakon primenjuje se na sve proizvode, osim na proizvode za koje su tehnički zahtevi uređeni posebnim zakonima i propisima donetim na osnovu tih zakona.

(2) Ako posebnim zakonima i propisima iz stava 1. ovog člana nisu uređena pitanja koja se odnose na imenovanje, odnosno ovlašćivanje tela za ocenjivanje usaglašenosti i važenje inostranih isprava o usaglašenosti i znakova usaglašenosti, na ta pitanja se primenjuju odredbe ovog zakona.

(3) Odredbe ovog zakona kojima se uređuje prijavljivanje imenovanog, odnosno ovlašćenog tela za ocenjivanje usaglašenosti, vođenje registara i prijavljivanje tehničkih propisa, primenjuju se i na proizvode za koje su tehnički zahtevi uređeni posebnim zakonima i propisima donetim na osnovu tih zakona.

Značenje pojedinih izraza

Član 3.

(1) Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) proizvod je svaki proizvod koji je, kao rezultat nekog procesa, izrađen ili na drugi način dobijen, nezavisno od stepena njegove prerade, a namenjen je za stavljanje na tržište ili isporuku na tržištu;
- 2) isporuka na tržištu je svako činjenje dostupnim proizvoda na tržištu Republike Srbije radi distribucije, potrošnje ili upotrebe, sa ili bez naknade;
- 3) stavljanje na tržište je prva isporuka proizvoda na tržište Republike Srbije;
- 4) proizvođač je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje izrađuje proizvod ili lice koje se predstavlja kao proizvođač stavljanjem na proizvod svog poslovnog imena, imena ili naziva, žiga, neke druge prepoznatljive oznake ili na drugi način;
- 5) zastupnik je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srbiji, koje je proizvođač ovlastio da za njegov račun preuzima radnje iz ovlašćenja, a u vezi sa stavljanjem proizvoda na tržište Republike Srbije;
- 6) uvoznik je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srbiji koje stavlja na tržište proizvod iz drugih zemalja;
- 7) distributer je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, odnosno fizičko lice sa prebivalištem u Republici Srbiji, koje je uključeno u lanac isporuke i koje u okviru obavljanja svoje delatnosti isporučuje proizvod, a nije proizvođač ili uvoznik;
- 8) isporučilac je proizvođač, zastupnik, uvoznik ili distributer;
- 9) ocenjivanje usaglašenosti je svaka aktivnost kojom se utvrđuje da li je proizvod, odnosno proces proizvodnje usaglašen sa propisanim tehničkim zahtevima;
- 10) telo za ocenjivanje usaglašenosti je privredno društvo, ustanova ili drugo pravno lice koje sprovodi ocenjivanje usaglašenosti, odnosno obavlja poslove tehničke procene, uključujući etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i kontrolu;
- 11) isprava o usaglašenosti je deklaracija o usaglašenosti, izveštaj o ispitivanju, sertifikat, uverenje o kontrolisanju ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost proizvoda sa propisanim zahtevima;
- 12) imenovanje je odobrenje koje nadležni ministar daje telu za ocenjivanje usaglašenosti za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti za potrebe proizvođača, u skladu sa zahtevima iz tehničkog propisa;
- 13) ovlašćivanje je odobrenje koje nadležni ministar daje telu za ocenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova tehničke procene, za potrebe organa državne uprave koji sprovodi ocenjivanje usaglašenosti, u skladu sa zahtevima iz tehničkog propisa;
- 14) tehnička procena je ispitivanje, odnosno kontrolisanje proizvoda u skladu sa zahtevima tehničkog propisa, koje obavlja ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti za potrebe organa državne uprave;
- 15) tehnička specifikacija je dokument u kome se utvrđuju tehnički zahtevi za proizvode i postupci ocenjivanja usaglašenosti, koji priprema stručna komisija koju obrazuje nadležno ministarstvo, a donosi ga ministar koji rukovodi radom ministarstva;
- 16) pregled je aktivnost redovnog ili vanrednog proveravanja ispunjenosti propisanih zahteva za bezbednost proizvoda tokom veka upotrebe;
- 17) znak usaglašenosti je oznaka koju proizvođač stavlja na proizvod i kojim se potvrđuje da je taj proizvod usaglašen sa propisanim tehničkim zahtevima.

(2) Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju opšta bezbednost proizvoda, standardizacija i akreditacija.

II. TEHNIČKI ZAHTEVI ZA PROIZVODE I TEHNIČKI PROPISI

Način propisivanja tehničkih zahteva

Član 4.

Tehnički zahtevi za pojedinačni proizvod, odnosno grupe proizvoda (u daljem tekstu: tehnički zahtevi) propisuju se tehničkim propisom neposredno, navođenjem tih zahteva u tekstu propisa ili posredno, pozivanjem tehničkog propisa na srpski standard, odnosno tehničku specifikaciju.

Tehnički propis

Član 5.

(1) Tehnički propis je svaki propis, kojim se, za pojedinačni proizvod, odnosno grupe proizvoda (u daljem tekstu: proizvod) uređuje najmanje jedan od sledećih elemenata:

- 1) tehnički zahtevi koje mora da ispunjava proizvod koji se isporučuje;
- 2) postupci ocenjivanja usaglašenosti;
- 3) zahtevi za bezbednost proizvoda tokom veka upotrebe;
- 4) redovni i vanredni pregledi proizvoda tokom veka upotrebe;
- 5) isprave koje prate proizvod prilikom stavljanja na tržište ili upotrebu;
- 6) znak i način označavanja proizvoda;
- 7) zahtevi koje mora da ispuni telo za ocenjivanje usaglašenosti;
- 8) zahtevi u pogledu pakovanja i obeležavanja.

(2) Tehnički propisi i u njima sadržani tehnički zahtevi donose se radi zaštite bezbednosti, života i zdravlja ljudi, zaštite životinja i biljaka, zaštite životne sredine, zaštite potrošača i drugih korisnika i zaštite imovine.

Donošenje tehničkog propisa

Član 6.

(1) Tehnički propis priprema i donosi ministarstvo u okviru svog delokruga (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo).

(2) Prilikom pripreme, donošenja i primene tehničkog propisa nadležno ministarstvo uzima u obzir, naročito:

- 1) sprečavanje nepotrebnih prepreka u trgovini;
- 2) ravnopravnost domaćih i stranih proizvoda na tržištu;
- 3) korišćenje srpskih standarda kojima se preuzimaju međunarodni standardi, kao osnove za pripremu tehničkog propisa;
- 4) određivanje primerenog roka za početak primene tehničkog propisa;
- 5) promenjene okolnosti do kojih je došlo posle donošenja tehničkog propisa, radi njegove izmene ili stavljanja van snage;
- 6) ostvarivanje ciljeva tehničkog propisa na način koji je najmanje ograničavajući po trgovinu i u tom smislu vrši izmene ili stavlja van snage tehnički propis;

7) zahteve koje proizvod treba da ispunjava prvenstveno u pogledu funkcionalnih karakteristika, a ne u pogledu dizajna ili opisnih karakteristika proizvoda.

Posredno propisivanje tehničkih zahteva

Član 7.

(1) Tehnički propis se može pozvati na srpski standard na dva načina:

1) tehničkim propisom može se odrediti da je jedini način postizanja usaglašenosti sa zahtevima tog propisa ispunjavanje zahteva srpskog standarda na koji se tehnički propis poziva;

2) tehničkim propisom može se odrediti da je jedan od mogućih načina postizanja usaglašenosti sa zahtevima tog propisa ispunjavanje zahteva srpskog standarda na koji se tehnički propis poziva.

(2) Institut za standardizaciju Srbije dužan je da, na zahtev nadležnog ministarstva, dostavi obaveštenje o tome da li za proizvod koji se uređuje tehničkim propisom postoji odgovarajući srpski standard ili predstoji njegovo donošenje, odnosno da li postoji odgovarajući međunarodni ili evropski standard.

(3) Ministar koji rukovodi radom nadležnog ministarstva (u daljem tekstu: nadležni ministar), sastavlja spisak standarda iz stava 1. tačka 2) ovog člana na koje se poziva tehnički propis koji priprema i donosi to ministarstvo.

(4) Spisak standarda iz stava 3. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" na obrascu čiju sadržinu propisuje ministar nadležan za poslove standardizacije.

Član 8.

(1) Tehničkim propisom može se odrediti da je jedini način postizanja usaglašenosti sa zahtevima tog propisa ispunjavanje zahteva tehničke specifikacije na koju se tehnički propis poziva.

(2) Nadležni ministar utvrđuje listu tehničkih specifikacija iz stava 1. ovog člana koja se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

(3) Tehnička specifikacija objavljuje se na internet stranici nadležnog ministarstva.

III. OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI PROIZVODA

Propisivanje ocenjivanja usaglašenosti

Član 9.

(1) Obaveza ocenjivanja usaglašenosti utvrđuje se tehničkim propisom.

(2) Tehničkim propisom utvrđuje se da pre stavljanja proizvoda na tržište ili upotrebu, ocenjivanje usaglašenosti može sprovesti, odnosno u njemu učestvovati:

1) proizvođač;

2) imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti;

3) organ državne uprave.

(3) Tehničkim propisom se određuje vrsta isprave o usaglašenosti koju je isporučilac dužan da izda ili obezbedi za proizvod pre njegovog stavljanja na tržište ili upotrebu.

(4) Sadržaj isprave o usaglašenosti uređuje se propisom koji donosi Vlada.

Postupci ocenjivanja usaglašenosti

Član 10.

(1) Tehničkim propisom utvrđuje se način ocenjivanja usaglašenosti koji može da obuhvati primenu jednog postupka, nekoliko postupaka ili kombinaciju različitih postupaka ocenjivanja usaglašenosti.

(2) Postupci ocenjivanja usaglašenosti iz stava 1. ovog člana mogu biti utvrđeni i posredno u standardu ili tehničkoj specifikaciji na koje se poziva tehnički propis.

Ocenjivanje usaglašenosti koje sprovodi proizvođač

Član 11.

(1) Kada je tehničkim propisom utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi proizvođač, tim propisom propisuju se i zahtevi vezani za internu kontrolu proizvodnje.

(2) Interna kontrola proizvodnje obuhvata sve mere koje su potrebne da proces proizvodnje i praćenje tog procesa obezbede usaglašenost proizvoda sa tehničkim propisom.

(3) Proizvođač izdaje deklaraciju o usaglašenosti i obezbeđuje tehničku dokumentaciju, u skladu sa propisanim zahtevima, koja mora biti dostupna nadležnom inspektor radi sprovođenja nadzora.

Ocenjivanje usaglašenosti koje sprovodi imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti

Član 12.

Kada je tehničkim propisom utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti, tim propisom se utvrđuju i zahtevi koje to telo mora da ispuni, naročito u pogledu:

- 1) stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica;
- 2) opreme;
- 3) nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na lica povezana sa proizvodom koji je predmet ocenjivanja usaglašenosti;
- 4) postupanja sa prigovorima na njegov rad i donete odluke;
- 5) čuvanja poslovne tajne;
- 6) osiguranja od odgovornosti za štetu.

Član 13.

(1) Kada je tehničkim propisom utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti (u daljem tekstu: imenovano telo), rešenje o njegovom imenovanju donosi nadležni ministar u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

(2) Nadležni ministar donosi rešenje o imenovanju, ako telo za ocenjivanje usaglašenosti koje je podnelo zahtev za imenovanje ispunjava zahteve iz tehničkog propisa u smislu člana 12. ovog zakona.

(3) Pri ocenjivanju ispunjavanja propisanih zahteva, nadležni ministar uzima u obzir i akt o dodeli akreditacije koje je telo za ocenjivanje usaglašenosti pribavilo u postupku akreditacije.

(4) Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

Član 14.

- (1) Imenovano telo iz člana 13. stav 1. ovog zakona, na osnovu ugovora sa proizvođačem, sprovodi ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa postupcima utvrđenim tehničkim propisom.
- (2) Imenovano telo, pre izdavanja isprave o usaglašenosti, zahteva da proizvođač koji nije ispunio propisane zahteve, preduzme odgovarajuće korektivne mere.
- (3) Ako imenovano telo, prilikom provere usaglašenosti, posle izdavanja isprave, utvrdi da proizvod više ne ispunjava propisane zahteve, tražiće od proizvođača da preduzme odgovarajuće korektivne mere i po potrebi može, privremeno ili trajno, da oduzme ispravu o usaglašenosti ili da ograniči važenje te isprave.
- (4) Imenovano telo može da, uz saglasnost proizvođača, poveri podizvođaču određene poslove u vezi sa ocenjivanjem usaglašenosti ako podizvođač ispunjava zahteve iz istog tehničkog propisa kao i imenovano telo.
- (5) Imenovano telo može poveriti podizvođaču samo poslove za koje je to telo imenovano. Imenovano telo zadržava odgovornost za poslove koje je poverilo podizvođaču.
- (6) Način sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti iz stava 1. ovog člana, uređuje se propisom koji donosi Vlada.

Član 15.

- (1) Imenovano telo dužno je da obavesti nadležnog ministra o:
 - 1) odbijanju izdavanja, ograničavanju, privremenom ili trajnom oduzimanju isprave o usaglašenosti;
 - 2) izmenjenim okolnostima iz rešenja o njegovom imenovanju koje mogu da utiču na obim i zahteve imenovanja;
 - 3) zahtevu nadležnog inspektora u vezi sa ocenjivanjem usaglašenosti;
 - 4) poveravanju poslova podizvođaču iz člana 14. stav 4. ovog zakona;
 - 5) izvršenom ocenjivanju usaglašenosti u obimu svog imenovanja u zemlji i inostranstvu;
 - 6) drugim aktivnostima u vezi ocenjivanja usaglašenosti.
- (2) Obaveštenja iz stava 1. tač. 5) i 6) ovog člana daju se na zahtev nadležnog ministarstva.

Član 16.

- (1) Ako nadležni ministar utvrdi da imenovano telo više ne ispunjava propisane zahteve ili da ne izvršava svoje obaveze, donosi rešenje o oduzimanju odobrenja za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.
- (2) Pre donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana, nadležni ministar može, uzimajući u obzir značaj nedostataka u pogledu ispunjavanja zahteva ili izvršavanja obaveza, pismeno da upozori imenovano telo o nedostacima u pogledu ispunjavanja zahteva ili izvršavanja obaveza i odredi rok za otklanjanje tih nedostataka koji ne može biti duži od 60 dana.
- (3) Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno.
- (4) U slučaju donošenja rešenja o oduzimanju odobrenja iz stava 1. ovog člana ili u slučaju da imenovano telo prestane sa radom, nadležni ministar nalaže tom telu da u određenom roku izvrši prenos dokumentacije koja se odnosi na ocenjivanje usaglašenosti drugom imenovanom telu, po izboru proizvođača, odnosno omogućiti dostupnost te dokumentacije nadležnim organima.

Ocenjivanje usaglašenosti koje sprovodi organ državne uprave

Član 17.

- (1) Kada je tehničkim propisom utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi organ državne uprave, nadležni organ državne uprave, na zahtev proizvođača, sprovodi ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa postupcima utvrđenim tim propisom.
- (2) Organ državne uprave, pre izdavanja isprave o usaglašenosti, nalaže proizvođaču koji nije ispunio propisane zahteve da preduzme odgovarajuće korektivne mere.
- (3) Ako organ državne uprave, prilikom provere usaglašenosti, posle izdavanja isprave o usaglašenosti, utvrdi da proizvod ne ispunjava propisane zahteve, naložiće proizvođaču da preduzme odgovarajuće korektivne mere i po potrebi može rešenjem, privremeno ili trajno, da oduzme ispravu o usaglašenosti ili ograniči važenje te isprave.
- (4) Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno.
- (5) Troškovi ocenjivanja usaglašenosti iz stava 1. ovog člana padaju na teret proizvođača.
- (6) Način sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti iz stava 1. ovog člana i način određivanja i plaćanja troškova ocenjivanja usaglašenosti iz stava 5. ovog člana, uređuju se propisom koji donosi Vlada.

Član 18.

- (1) Kada je tehničkim propisom utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi organ državne uprave, a kada za potrebe tog organa tehničku procenu vrši telo za ocenjivanje usaglašenosti, to telo mora da ispunjava zahteve iz tehničkog propisa u smislu člana 12. ovog zakona.
- (2) Nadležno ministarstvo objavljuje javni poziv za podnošenje prijave za ovlašćivanje tela za ocenjivanje usaglašenosti radi vršenja tehničke procene.
- (3) U javnom pozivu se navodi naročito broj i vrsta tela za ocenjivanje usaglašenosti potrebnih organu državne uprave za vršenje tehničke procene, kao i zahteve iz tehničkog propisa koje to telo mora da ispuni.
- (4) Nadležni ministar donosi rešenje o ovlašćivanju tela za ocenjivanje usaglašenosti iz stava 1. ovog člana u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.
- (5) Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno.
- (6) Ako nadležni ministar utvrdi da ovlašćeno telo iz stava 4. ovog člana više ne ispunjava propisane zahteve, odnosno da ne izvršava svoje obaveze, kao i u slučaju prestanka potrebe za vršenjem tehničke procene, nadležni ministar će postupiti shodno članu 16. st. 1. i 2. ovog zakona.

Uloga akreditacije

Član 19.

- (1) Pri donošenju rešenja iz čl. 13. i 18. ovog zakona, smatraće se da telo za ocenjivanje usaglašenosti koje ima akt o akreditaciji ispunjava propisane zahteve u meri u kojoj su obuhvaćeni obimom akreditacije, uzimajući u obzir postupke ocenjivanja usaglašenosti i proizvode obuhvaćene akreditacijom.
- (2) Tehničkim propisom može se utvrditi da u postupku ocenjivanja usaglašenosti pojedine aktivnosti, umesto imenovanog tela, može da sprovodi akreditovano telo koje je u sastavu proizvođača.
- (3) Telo iz stava 2. ovog člana mora da bude organizovano kao zasebna organizaciona jedinica proizvođača, ne sme da učestvuje u izradi, isporuci, montaži, korišćenju ili održavanju proizvoda čiju usaglašenost ocenjuje i može da pruža usluge isključivo proizvođaču u čijem se sastavu nalazi.

Prijavljivanje tela za ocenjivanje usaglašenosti

Član 20.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove koji se odnose na tehničke propise (u daljem tekstu: ministarstvo), na predlog nadležnog ministarstva, vrši prijavljivanje imenovanog, odnosno ovlašćenog tela za ocenjivanje usaglašenosti odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji u skladu sa pravilima potvrđenih međunarodnih sporazuma čiji je potpisnik Republika Srbija.

(2) Način imenovanja, ovlašćivanja, oduzimanja odobrenja za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti, prijavljivanja tela za ocenjivanje usaglašenosti, kao i način utvrđivanja ispunjenosti propisanih zahteva za imenovanje, odnosno ovlašćivanje tela za ocenjivanje usaglašenosti, uređuje se propisom koji donosi Vlada.

IV. OBAVEZE ISPORUČIOCA PROIZVODA I VLASNIKA PROIZVODA U UPOTREBI

Usaglašenost proizvoda

Član 21.

Proizvod se stavlja na tržište, odnosno isporučuje na tržištu samo ako je usaglašen sa propisanim tehničkim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označen u skladu sa propisima i ako ga prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija.

Zaštitna klauzula

Član 22.

(1) Nadležni inspektor preduzima odgovarajuće mere ograničavanja isporuke na tržištu, zabrane stavljanja proizvoda na tržište ili isporuke na tržištu, povlačenja, odnosno opozivanja proizvoda u skladu sa zakonom, ako se utvrdi da proizvod koji je usaglašen sa tehničkim propisom može da ugrozi javni interes, a naročito ako je ugrožena bezbednost, život i zdravlje ljudi, bezbednost i zdravlje životinja i biljaka, životna sredina, bezbednost potrošača i drugih korisnika i imovina.

(2) Nadležni ministar briše srpski standard sa spiska standarda iz člana 7. stav 3. ovog zakona, ako se utvrdi da je nebezbednost proizvoda iz stava 1. ovog člana posledica nezadovoljavajućih tehničkih rešenja iz tog standarda.

Obaveze proizvođača

Član 23.

(1) Proizvođač je dužan da:

- 1) obezbedi da se proizvod izradi u skladu sa propisanim zahtevima;
- 2) izradi potrebnu tehničku dokumentaciju i čuva je u propisanom roku;
- 3) obezbedi sprovođenje propisanog postupka ocenjivanja usaglašenosti, izradi deklaraciju o usaglašenosti i čuva je u propisanom roku, kao i da stavi na proizvod propisani znak usaglašenosti;
- 4) kada je propisano, vrši ispitivanje uzoraka proizvoda na tržištu, obrađuje informacije, vodi registar reklamacija i obaveštava distributere o neusaglašenim proizvodima, kao i korektivnim merama preduzetim samoinicijativno, po nalogu ili u saradnji sa nadležnim organima, u cilju izbegavanja rizika koje neusaglašeni proizvod predstavlja;
- 5) vrši druge aktivnosti utvrđene tehničkim propisom za pojedine proizvode.

(2) Proizvođač može da ovlasti zastupnika da izvršava njegove obaveze dajući mu pismeno ovlašćenje, koje zastupniku mora da omogućiti najmanje da:

- 1) čuva deklaraciju o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju u propisanom roku;

2) dostavlja nadležnim organima sve informacije i dokumentaciju neophodnu za dokazivanje usaglašenosti proizvoda;

3) saraduje sa nadležnim organima u svim korektivnim merama preduzetim u cilju izbegavanja rizika koje proizvod predstavlja.

(3) Proizvođač ne može na ovlašćenog zastupnika preneti svoje obaveze iz stava 1. tačka 1) ovog člana, kao ni izradu tehničke dokumentacije.

Član 24.

(1) Proizvođač stavlja znak usaglašenosti na proizvod koji je usaglašen sa tehničkim propisom ako je to utvrđeno tehničkim propisom.

(2) Na proizvod koji nije usaglašen sa propisanim zahtevima, odnosno na proizvod za koji nije propisano stavljanje znaka usaglašenosti, zabranjeno je stavljati znak usaglašenosti.

(3) Zabranjeno je na proizvod stavljati drugi znak koji nije znak usaglašenosti već na njega samo podseća svojim sadržajem ili oblikom čime bi kod potrošača ili drugog korisnika mogao da stvori zablude da se radi o znaku usaglašenosti ili ako bi se stavljanjem drugog znaka na proizvod smanjila vidljivost, odnosno čitljivost znaka usaglašenosti.

(4) Oblik, izgled i sadržaj znaka usaglašenosti uređuje se propisom koji donosi Vlada.

Obaveze uvoznika

Član 25.

(1) Uvoznik je dužan da:

1) proveriti da li je za proizvod izdata deklaracija o usaglašenosti, odnosno da li proizvod prati druga propisana isprava o usaglašenosti, da li je označen propisanim znakom usaglašenosti, da li je obeležen na način koji omogućava identifikaciju proizvoda i proizvođača i da li ga prati propisana dokumentacija;

2) u propisanom roku čuva kopiju deklaracije o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju, kao i da ih učini dostupnim nadležnim organima na njihov zahtev;

3) u slučaju osnovane sumnje da proizvod nije usaglašen sa propisanim zahtevima, stavi proizvod na tržište tek nakon što proizvođač usaglasa proizvod sa tim zahtevima, kao i da o tome obavesti nadležni organ, ako proizvod nije bezbedan;

4) obezbedi da, pre stavljanja proizvoda na tržište, uslovi skladištenja ili prevoza ne ugroze usaglašenost proizvoda sa propisanim zahtevima;

5) vrši druge aktivnosti utvrđene tehničkim propisom za pojedine proizvode.

(2) Uvoznik se smatra proizvođačem i preuzima njegove obaveze kada stavi na tržište proizvod pod svojim imenom ili žigom, odnosno ako izmeni proizvod koji je već stavljen na tržište u meri koja utiče na usaglašenost sa propisanim zahtevima.

Obaveze distributera

Član 26.

(1) Distributer je dužan da:

1) proveriti da li je na proizvod stavljen propisani znak usaglašenosti i da li ga prati propisana dokumentacija;

2) u slučaju osnovane sumnje da proizvod nije usaglašen sa propisanim zahtevima, isporuči proizvod na tržište, tek nakon što proizvođač usaglasí proizvod sa tim zahtevima, kao i da o tome obavesti proizvođača ili uvoznika i nadležne organe, ako proizvod nije bezbedan;

3) obezbedi da, pre isporuke proizvoda na tržište, uslovi skladištenja ili prevoza ne ugroze usaglašenost proizvoda sa propisanim zahtevima;

4) vrši druge ativnosti utvrđene tehničkim propisom za pojedine proizvode.

(2) Distributer se smatra proizvođačem i preuzima njegove obaveze kada stavi na tržište proizvod pod svojim imenom ili žigom, odnosno ako izmeni proizvod koji je već stavljen na tržište u meri koja utiče na usaglašenost sa propisanim zahtevima.

Obaveze vlasnika proizvoda u upotrebi

Član 27.

(1) Vlasnik tehnički složenog proizvoda, za koji je tehničkim propisom utvrđena obaveza redovnih, odnosno vanrednih pregleda radi potvrđivanja bezbednosti proizvoda tokom veka upotrebe, može da stavi u upotrebu taj proizvod, odnosno da omogući upotrebu tog proizvoda, samo ako su izvršeni propisani pregledi kojima je potvrđena njegova bezbednost.

(2) Tehničkim propisom može da se odredi da propisane preglede vrši imenovano telo ili organ državne uprave.

(3) Na način vršenja propisanih pregleda iz stava 2. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe čl. 12. do 19. ovog zakona.

V. VAŽENJE INOSTRANIH ISPRAVA I ZNAKOVA USAGLAŠENOSTI

Član 28.

(1) Isprave o usaglašenosti koje je izdalo inostrano telo za ocenjivanje usaglašenosti i znaci usaglašenosti izdati u inostranstvu (u daljem tekstu: inostrane isprave i znakovi usaglašenosti) važe u Republici Srbiji, ako su izdati u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik Republika Srbija.

(2) Nadležni ministar može priznati važenje inostranih isprava i znakova usaglašenosti kojima se potvrđuje usaglašenost proizvoda sa inostranim tehničkim propisom, pod uslovom da zahtevi iz tog propisa obezbeđuju najmanje isti stepen zaštite bezbednosti života i zdravlja ljudi, zaštite životinja i biljaka, zaštite životne sredine, zaštite potrošača i drugih korisnika i zaštite imovine, koji su određeni zahtevima srpskog tehničkog propisa.

Član 29.

Prilikom priznavanja važenja inostranih isprava i znakova usaglašenosti, pored uslova iz člana 28. stav 2. ovog zakona, utvrđuje se i da li zahtevi iz inostranog tehničkog propisa koje inostrano telo za ocenjivanje usaglašenosti mora da ispuni da bi sprovodilo postupak ocenjivanja usaglašenosti proizvoda, obezbeđuju najmanje isti stepen ispunjenosti zahteva koji su utvrđeni srpskim tehničkim propisom za imenovano telo.

Član 30.

(1) Akt o priznavanju važenja isprava i znakova o usaglašenosti iz člana 28. stav 2. ovog zakona donosi se po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva.

(2) Način priznavanja isprava i znakova usaglašenosti iz člana 28. stava 2. ovog zakona uređuje se propisom koji donosi Vlada.

VI. OBAVEŠTAVANJE

Registri

Član 31.

(1) Ministarstvo, kao javnu knjigu, vodi sledeće registre:

- 1) važećih tehničkih propisa i imenovanih, odnosno ovlašćenih tela za ocenjivanje usaglašenosti;
- 2) tehničkih propisa u pripremi;
- 3) inostranih isprava i znakova usaglašenosti koji važe u Republici Srbiji.

(2) U registre iz stava 1. ovog člana, upisuju se naročito: naziv nadležnog ministarstva koje je donelo tehnički propis; naziv tehničkog propisa; poslovno ime, sedište i delatnost imenovanog, odnosno ovlašćenog tela za ocenjivanje usaglašenosti i drugi podaci od značaja za poslovanje tih tela; naziv nadležnog ministarstva koje je pripremiло tehnički propis i naziv tog propisa; vrsta inostranih isprava i znakova usaglašenosti koji važe u Republici Srbiji, poslovno ime i sedište inostranih tela za ocenjivanje usaglašenosti koja su izdala ispravu o usaglašenosti i druge podatke od značaja za poslovanje tih inostranih tela, kao i druge podatke koji su od značaja za inostrane isprave i znakove usaglašenosti.

(3) Sadržinu i način vođenja registara iz stava 1. ovog člana bliže propisuje ministar nadležan za poslove koji se odnose na tehničke propise.

Prijavljivanje tehničkih propisa u pripremi

Član 32.

(1) Ministarstvo, u skladu sa pravilima potvrđenih međunarodnih sporazuma čiji je potpisnik Republika Srbija, prijavljuje odgovarajućim organima iz tih sporazuma tehničke propise u pripremi i sa njima povezane postupke ocenjivanja usaglašenosti.

(2) Postupak prijavljivanja tehničkih propisa iz stava 1. ovog člana uređuje se propisom koji donosi Vlada.

Informisanje

Član 33.

(1) Ministarstvo, na zahtev domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, daje informacije i obezbeđuje odgovarajuću dokumentaciju u vezi sa:

- 1) važećim tehničkim propisima, odnosno tehničkim propisima u pripremi;
- 2) važećim postupcima ocenjivanja usaglašenosti ili postupcima ocenjivanja usaglašenosti u pripremi;
- 3) članstvom Republike Srbije u međunarodnim i regionalnim programima saradnje u oblasti ocenjivanja usaglašenosti ili u bilateralnim i multilateralnim sporazumima koji se odnose na tehničke propise i postupke ocenjivanja usaglašenosti.

(2) Način informisanja i obezbeđivanja dokumentacije iz stava 1. ovog člana uređuje se propisom koji donosi Vlada.

VII. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 34.

(1) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kao i tehničkih propisa koji se primenjuju na osnovu člana 41. ovog zakona, vrše nadležna ministarstva preko inspektora u skladu sa zakonom.

(2) Nadležni inspektor je ovlašćen da u vršenju nadzora, osim mera za koje je ovlašćen drugim propisima:

- 1) zahteva od isporučilaca sve potrebne informacije i uvid u isprave o usaglašenosti i propisanu tehničku dokumentaciju;
- 2) obavlja odgovarajuće provere, uzima uzorke proizvoda i daje ih na ispitivanje radi provere usaglašenosti proizvoda sa propisanim tehničkim zahtevima;
- 3) proverava da li su izvršeni propisani pregledi koji potvrđuju bezbednost proizvoda tokom veka upotrebe;
- 4) odredi otklanjanje utvrđenih neusaglašenosti u određenom roku;
- 5) zahteva da se proizvodi označe propisanim znacima usaglašenosti, odnosno da se uklone nedozvoljeni znaci;
- 6) ograniči ili zabrani isporuku proizvoda na tržištu i sprovede dodatne mere, u skladu sa zakonom, koje će osigurati da se ograničenje ili zabrana poštuje;
- 7) odredi povlačenje ili opozivanje proizvoda koji nisu usaglašeni sa propisanim zahtevima;
- 8) obavesti nadležno ministarstvo koje je donelo tehnički propis koji se odnosi na određeni proizvod radi preduzimanja odgovarajućih mera;
- 9) odredi uništavanje neusaglašenih proizvoda ako predstavljaju ozbiljan rizik za bezbednost, život i zdravlje ljudi, životinja i biljaka, kao i zaštitu životne sredine.

(3) Nadležni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora ovlašćen je da pregleda poslovne prostorije i objekte isporučioca.

(4) Ako nadležni inspekcijski organ ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za vršenje provera ili ispitivanja iz stava 2. ovog člana, provere i ispitivanja može poveriti odgovarajućem telu za ocenjivanje usaglašenosti.

(5) Troškove provere i ispitivanja usaglašenosti proizvoda, kao i druge troškove koji nastanu u postupku inspekcijskog nadzora, snosi isporučilac ako se utvrdi da proizvod nije usaglašen sa propisanim zahtevima.

(6) Žalba protiv rešenja kojim je inspektor naložio preduzimanje mera iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 35.

(1) Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - telo za ocenjivanje usaglašenosti ako:

- 1) sprovodi ocenjivanje usaglašenosti, odnosno vrši tehničku procenu proizvoda, bez rešenja o imenovanju, odnosno ovlašćivanju (član 13. stav 1. i član 18. stav 4);
- 2) ne obavesti nadležnog ministra u skladu sa obavezama iz člana 15. ovog zakona;
- 3) ne postupi po nalogu nadležnog ministra iz člana 16. stav 2. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - telu za ocenjivanje usaglašenosti.

Član 36.

(1) Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - isporučilac ako:

1) stavi na tržište, odnosno isporuči na tržištu proizvod koji nije usaglašen sa propisanim tehničkim zahtevima, ako usaglašenost proizvoda nije ocenjena prema propisanom postupku, ako nije označen u skladu sa propisima ili ako ga ne prate propisane isprave o usaglašenosti ili druga propisana dokumentacija (član 21).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - isporučiocu.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara i preduzetnik - isporučilac.

(4) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i fizičko lice - isporučilac.

Član 37.

(1) Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - proizvođač, odnosno njegov zastupnik ako:

1) ne izradi i ne obezbedi čuvanje potrebne tehničke dokumentacije, ne izradi, odnosno ne čuva deklaraciju o usaglašenosti, ne stavi na proizvod propisani znak usaglašenosti (član 23. stav 1. tač. 2) i 3) i stav 2. tačka 1);

2) za proizvode za koje je to propisano ne vrši ispitivanje uzoraka proizvoda na tržištu i ne preduzima druge aktivnosti i mere za proizvode za koje je to propisano, odnosno ne saraduje sa nadležnim organima u svim korektivnim merama preduzetim u cilju izbegavanja rizika koji proizvod predstavlja (član 23. stav 1. tačka 4) i stav 2. tačka 3);

3) stavi znak usaglašenosti na proizvod koji nije usaglašen sa propisanim zahtevima ili stavi znak usaglašenosti na proizvod za koji nije propisano stavljanje znaka usaglašenosti (član 24. stav 2);

4) stavi na proizvod drugi znak koji nije znak usaglašenosti već na njega samo podseća svojim sadržajem ili oblikom, čime bi mogao kod potrošača ili drugog korisnika da stvori zabludu da se radi o znaku usaglašenosti ili ako bi se stavljanjem drugog znaka na proizvod smanjila vidljivost, odnosno čitljivost znaka usaglašenosti (član 24. stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - proizvođaču, odnosno zastupniku.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara i preduzetnik - proizvođač, odnosno zastupnik.

Član 38.

(1) Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - uvoznik ako:

1) u propisanom roku ne čuva kopiju deklaracije o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju ili ih ne učini dostupnim nadležnim organima, na njihov zahtev (član 25. stav 1. tačka 2);

2) u slučaju osnovane sumnje da proizvod nije usaglašen sa propisanim zahtevima, stavi na tržište taj proizvod pre nego što bude usaglašen sa tim zahtevima, i ako o tome ne obavesti nadležne organe u slučaju da proizvod nije bezbedan (član 25. stav 1. tačka 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - uvozniku.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara i preduzetnik - uvoznik.

Član 39.

(1) Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - distributer ako:

1) u slučaju osnovane sumnje da proizvod nije usaglašen sa propisanim zahtevima, takav proizvod stavi na tržište pre nego što isti bude usaglašen sa tim zahtevima, ako o tome ne obavesti proizvođača ili uvoznika, kao i nadležne organe u slučaju da proizvod nije bezbedan (član 26. stav 1. tačka 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - distributeru.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara i preduzetnik - distributer.

(4) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i fizičko lice - distributer.

Član 40.

(1) Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - vlasnik proizvoda ako:

1) stavi, odnosno omogući upotrebu proizvoda za koji nisu izvršeni propisani pregledi kojima je potvrđena njegova bezbednost tokom veka upotrebe (član 27. stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara i preduzetnik - vlasnik.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i fizičko lice - vlasnik.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Do donošenja tehničkih i drugih propisa na osnovu ovog zakona, odnosno drugih zakona, primenjuju se tehnički i drugi propisi koji su doneti i preuzeti na osnovu Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtevima ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Član 42.

Do donošenja tehničkih propisa kojima se utvrđuju zahtevi koje moraju da ispune imenovana, odnosno ovlašćena tela za ocenjivanje usaglašenosti, u skladu sa ovim zakonom, odnosno do donošenja propisa iz člana 20. stav 2. ovog zakona, ocenjivanje usaglašenosti obavljaće tela za ocenjivanje usaglašenosti koja su ovlašćena, odnosno akreditovana do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43.

(1) Do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim zakonom primenjuju se podzakonska akta doneta na osnovu Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtevima ("Službeni list SCG", broj 44/05), i to:

- 1) Uredba o načinu izrade i donošenju tehničkih propisa i registru tih propisa ("Službeni list SCG", broj 17 /06);
- 2) Uredba o načinu ovlašćivanja tela za ocenjivanje usaglašenosti, registru ovlašćenih tela za ocenjivanje usaglašenosti, evidenciji o ispravama o usaglašenosti, znacima usaglašenosti i telima za ocenjivanje usaglašenosti, kao i uslovima za primenu tehničkih propisa drugih država ("Službeni list SCG", broj 22/06);
- 3) Uredba o načinu i postupcima ocenjivanja usaglašenosti ("Službeni list SCG", broj 22/06);
- 4) Uredba o načinu informisanja i obaveštavanja o tehničkim propisima, standardima i ocenjivanju usaglašenosti ("Službeni glasnik RS", broj 126/07).

(2) Vlada će akta iz člana 9. stav 4. i čl. 14 , 17 , 20 , 24. i 30. ovog zakona doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Vlada će akta iz čl. 32. i 33. ovog zakona doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Sadržinu obrasca iz člana 7. stav 4. ovog zakona propisaće ministar nadležan za poslove standardizacije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Propis iz člana 31. stav 3. ovog zakona ministar nadležan za poslove koji se odnose na tehničke propise doneće u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 44.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtevima ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs